

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦
એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)
Organised Markets - II

તારીખ : ૧૯/૦૨/૨૦૨૦

બેઠક નંબર :.....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

૧. વાયદાબજારનો અર્થ આપી વાયદાબજારનું મહત્ત્વ સમજાવો. (૧૧)
અથવા
૧. વાયદાબજારમાં સહાત્મકસોદાના પ્રકાર સમજાવો. (૧૧)
૨. નાણા બજારનું મહત્ત્વ સમજાવી ભારતીય નાણાબજારની ખામીઓ ચર્ચો. (૧૦)
અથવા
૨. વિનિમય દર એટલે શું ? વિનિમયદરને અસરકરતા પરીબળો ચર્ચો. (૧૦)
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧૪)
૧. વાયદાબજાર પંચના કાર્યો અને સત્તા
  ૨. વાયદાબજારની ગેરરીતીઓ
  ૩. વિશ્વવેપાર સંગઠન
  ૪. યુરોપિયન સંઘની લાક્ષણિકતાઓ

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦
એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)
નાણાંકીય સંચાલન - ૨

તારીખ : ૨૦/૦૨/૨૦૨૦

ઝેડક નંબર :.....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

- ૧.(અ) અમૈત્રીપૂર્ણ ટેઈકઓવર સામેના સંરક્ષાશાત્મક પગલાં જણાવો. (૦૬)
- ૧.(બ) નાણાકીય ભાડા પટો અને કામગીરી ભાડાપટા વચ્ચેનો તફાવત (૦૫)
- અથવા
- ૧.(અ) સંયોજન અને ટેઈકઓવરના ગેરલાભો જણાવો. (૦૬)
- ૧.(બ) શેરની પુનઃ ખરીદીના કારણો અને તેના વાંધાઓ સમજાવો. (૦૫)
૨. અમૂત મિલકતો એટલે શું ? અમૂત મિલકતોની લાક્ષણિકતાઓ અને તેના પ્રકારો વિસ્તારથી સમજાવો. (૧૨)
- અથવા
૨. કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ એટલે શું ? કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ અંગે સેબીની જોગવાઈઓ અને કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ સમજાવો. (૧૨)
૩. (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) (૦૪)
૧. નાણાકીય લીવરેજ
૨. વિદેશમાં રોકાણ કરવાનાં કારણો
- (બ) નીચેના ગુણોત્તરોને આધારે નાણાકીય સૂચિતાર્થો સમજાવો. (૦૮)

ગુણોત્તર	વર્ષ : ૨૦૧૮	વર્ષ : ૨૦૧૯
ચાલુ ગુણોત્તર	૨.૫ : ૧	૨ : ૧
દેવા ઈક્વિટી ગુણોત્તર	૧.૪ : ૧	૨ : ૧
વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર	૨	૧.૫
રોકાયેલી મૂડી પર વળતર	૪૦%	૪૫%

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત
આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦
એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)
વ્યૂહાત્મક સંચાલન

તારીખ : ૨૨/૦૨/૨૦૨૦

ઝેડક નંબર :.....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

- ૧.(અ) વ્યૂહાત્મક પસંદગીને અસરકરતાં આત્મલક્ષી પરિબલો સમજાવો. (૦૬)
- ૧.(બ) વ્યૂહરચનાના અમલીકરણની પ્રક્રિયા વર્ણવો. (૦૬)
- અથવા**
- ૧.(અ) B.C.G. મેટ્રિક્સ પદ્ધતિ સમજાવો. (૦૬)
- ૧.(બ) સંસાધનોની ફાળવણીમાં સંભવિત મુશ્કેલીઓ પર નોંધ લખો. (૦૬)
- ૨.(અ) વ્યૂહાત્મક અંકુશ એટલે શું? તેના મૂળભૂત પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (૦૫)
- ૨.(બ) વૈશ્વિકીકરણના જોખમો સમજાવો. (૦૬)
- અથવા**
- ૨.(અ) વ્યૂહાત્મક કૂદકો અંકુશની પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૦૫)
- ૨.(બ) વૈશ્વિક બજારમાં પ્રવેશ માટેની પરવાના પદ્ધતિ સમજાવો. (૦૬)
૩. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) (૧૨)
૧. મૂલ્ય સાંકળ વિશ્લેષણ
  ૨. પ્રોજેક્ટનું અમલીકરણ
  ૩. ફ્રેન્ચાઈઝિંગ
  ૪. G. E. મેટ્રિક્સ પદ્ધતિ
  ૫. રોકાણ પર વળતરનો દર

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦

એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)

Financial & Management & Accountancy - X

તારીખ : ૨૪/૦૨/૨૦૨૦

બેઠક નંબર : .....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

૧. નીચેની વિગતો એક કંપનીના હિસાબી ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે. જે ખાસ પ્રકારના માલસામાનમાંથી (૧૨) લેવામાં આવી છે. જે ખાસ પ્રકારના માલસામાનમાંથી A અને B વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે :

વિગત	વસ્તુ A એકમદીઠ રૂ.	વસ્તુ B એકમદીઠ રૂ.
વેચાણ	૨,૫૦૦	૫,૦૦૦
માલસામાન ખર્ચ (કિલોદીઠ રૂ. ૫૦)	૫૦૦	૧,૨૫૦
સીધી મજૂરી (કલાકદીઠ રૂ. ૩૦)	૭૫૦	૧,૫૦૦
ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૨૫૦	૫૦૦

કુલ સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. ૧૦,૦૦,૦૦૦

દરેક વસ્તુની નફાકારકતા વિશે નીચેના સંબંધોમાં તમારો અભિપ્રાય જણાવો :

- (૧) જે વેચાણ મૂલ્ય મર્યાદિત હોય
- (૨) કાચા માલસામાનનો પૂરવઠો મર્યાદિત કરતું પરિબળ હોય.
- (૩) કાચો માલસામાન ૨૦,૦૦૦ કિલો પ્રાપ્ય હોય અને દરેક વસ્તુના વધુમાં વધુ ૧,૦૦૦ એકમોનું વેચાણ હોય તો મહત્તમ નફો દર્શાવે એવું ઉત્પાદન મિશ્રણ નક્કી કરો.
- (૪) જ્યારે કુલ વેચાણ ૫૦,૦૦૦ હોય ત્યારે

અથવા

૧. દર્શિલ કંપની ત્રણ વસ્તુઓનું ઉત્પાદન કરે છે. વાર્ષિક પડતરની વિગતો નીચે મુજબ છે : (૧૨)

વિગત	વસ્તુઓ		
	એકસ રૂ.	વાચ રૂ.	ઝેડ રૂ.
૧. વેચાણ	૬,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦,૦૦૦	૭,૦૦,૦૦૦
૨. માલસામાગ્રી પડતર	૩,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	૩,૨૦,૦૦૦
૩. પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચા	૮૦,૦૦૦	૧,૨૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
૪. ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦
૫. સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા	૮૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦

ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળો માલ ત્રણેય વસ્તુમાં વપરાય છે. તે માલ યુ.એસ.એ. પાસેથી કંપની આયાત કરી

મેળવે છે. ત્રણેય વસ્તુમાં માલનો ઉપયોગ કિલોગ્રામમાં નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે :

વસ્તુનું નામ	વપરાશ (કિલો ગ્રામમાં)
એક્સ	૩,૦૦૦
વાય	૬,૦૦૦
ઝેડ	૪,૦૦૦

માલસામાન એ મર્યાદિત પરિબળ છે. માલસામાન તમામ વસ્તુઓ માટે સામાન્ય છે. તમારે ઉત્પાદન અને વેચાણનું ઈષ્ટતમ ઉત્પાદન (વસ્તુ) મિશ્રણ તૈયાર કરવાનું છે. તે માટે –

(૧) બજેટ મુજબ નફો દર્શાવતું પત્રક અને

(૨) ઈષ્ટ અને ઉત્તમ નફાવાળી ગમે તે બે વસ્તુઓનો નફો દર્શાવતું પત્રક બનાવો.

૨. રામભરોસે લિમિટેડને ૧,૦૦૦ સ્ટીલની ખુરશીઓ બનાવીને મોકલી આપવાની દરખાસ્ત મળેલ છે. (૧૧) કંપનીનો યુનિટ નંબર ૩ ખુરશી બનાવવ અંગે પૂરેપૂરી ક્ષમતા ઘરાવે છે, પરંતુ આ દરખાસ્ત સ્વીકારવામાં આવે તો રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ નું સ્થિર રોકાણ અને વેચાણમૂલ્યના ૨૫% લેખે કાર્યશીલ મૂડીની જરૂરિયાત પડશે.

પતડરનો અંદાજ નીચે મેળવેલ છે.

કાચો માલ : ૧૧,૦૦૦ કિલોગ્રામ, કિલોદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે

સીધો મજૂરી : ૧,૦૦૦ કલાક, કલાકદીઠ રૂ. ૧૦ લેખે

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ :

કારખાનાના : મજૂર કલાકદીઠ રૂ. ૧૫ લેખે

વેચાણ વિતરણખર્ચ : રૂ. ૨૦,૦૦૦

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ :

કારખાનાના : રૂ. ૧૦,૦૦૦

વેચાણ વિતરણખર્ચ : રૂ. ૪૫,૦૦૦

નીચેના સંબંધોમાં ખુરશીની કિંમત નક્કી કરતાં પત્રકો તૈયાર કરો :

(અ) કુલ પડતર પદ્ધતિ કે જેમાં (૧) કુલ પડતરનાં ૩૦% લેખે નફો હોય ત્યારે અને (૨) વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો હોય ત્યારે

(બ) રૂપાંતર પડતર પદ્ધતિ કે જેમાં રૂપાંતર પડતરનાં ૨૦૦% નફો હોય.

(ક) સીમાન્ત પડતર પદ્ધતિ કે જેમાં નફા-જથ્થા ગુણોત્તર ૩૫% હોય.

(ડ) રોકાણ પર વળતર પદ્ધતિ કે જેમાં રોકાયેલી મૂડી પર ૨૦% વળતર અપેક્ષિત હોય.

અથવા

૨. રામ લિમિટેડનું વર્તમાન ચોપડે મૂળ આધારિત મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે.

(૧૧)

	રૂા.
(૧) ઈકિવટી શેરમૂડી રૂા. ૧૦ નો એક એવા શેર	૫,૦૦,૦૦૦
(૨) પ્રેફરન્સ શેરમૂડી રૂા. ૧૦૦ નો એક એવા શેર	૧,૦૦,૦૦૦
(૩) ડિબેન્ચર્સ રૂા. ૧૦૦ નો એક એવા	૪,૦૦,૦૦૦
	૧૦,૦૦,૦૦૦

કંપનીની આ બધી જ જામીનગીરીઓની શેર બજારમાં ખરીદ-વેચાણ થાય છે. તેની હાલની કિંમતો નીચે મુજબ જોવા મળે છે.

ઈકિવટી શેર	રૂા. ૨૨
ડિબેન્ચર્સ	રૂા. ૧૧૦
પ્રેફરન્સ શેર	રૂા. ૧૨૦

કંપની નવી મૂડી મેળવવા માંગે છે. જે માટે તેની પાસે નીચેના વિકલ્પો પ્રાપ્ય છે.

- (૧) ડિબેન્ચર રૂા. ૧૦૦ ની કિંમતની જે મૂળ કિંમતે પરત કરી શકાય તેવા :- પરત કરવાની મુદત ૧૦ વર્ષ, વ્યાજનો દર ૮%, બહાર પાડવાનો ખર્ચ ૪%, વેચાણ કિંમત રૂા. ૧૦૦
- (૨) પ્રેફરન્સ શેર :- દરેક રૂા. ૧૦૦ નો એક એવા, પરત કરવાની મુદત ૧૫ વર્ષ, ડિવિડન્ડનો દર ૧૦%, બહાર પાડવાનો ખર્ચ ૫%, વેચાણ કિંમત રૂા. ૧૦૦, સરભર ભાવે પરત,
- (૩) ઈકિવટી શેર :- શેરની મૂળ કિંમત રૂા. ૧૦, શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ ૨%, વેચાણ કિંમત રૂા. ૨૨, વર્ષના અંતે ઈકિવટી શેર પર અપેક્ષિત ડિવિડન્ડનો દર શેરદીઠ રૂા. ૨ છે. ડિવિડન્ડ વૃદ્ધિનો દર ૫% છે. કંપની પોતાની બધી જ કમાણી ડિવિડન્ડ તરીકે વહેંચી દે છે. કંપનીને લાગુ પડતો કરવેરાનો દર ૫૦% છે.
ઉપરની વિગતોના આધારે કંપનીની ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતરની ગણતરી
(૧) ચોપડે મૂલ્યભાર અને
(૨) બજાર મૂલ્યભારનો ઉપયોગ કરીને મૂડી પડતરની ગણતરી કરો.

૩. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે એક)

(૧૨)

૧. ચાવીરૂપ પરિબલ
૨. કિંમતનીતિને અસર કરતાં પરિબલો
૩. રાખી મૂકેલ કમાણીની પડતર
૪. મૂડીની સીમાંત પડતર

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦

એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)

Financial & Management & Accountancy - XI

તારીખ : ૨૫/૦૨/૨૦૨૦

બેઠક નંબર : .....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

૧. ધી આર્વીષી બેંક લિ.ના ચોપડામાંથી તા.૩૧-૩-૨૦૧૮ના રોજની નીચેની બાકીઓ મેળવવામાં આવી છે. (૧૨)

વિગત	રકમ
શેરમૂડી : ૧૦,૦૦૦ ઈકિવટી શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો રૂ. ૫૦ ભરપાઈ થયેલા	૫,૦૦,૦૦૦
અનામત ફંડ	૫,૦૦,૦૦૦
લોન, કેશક્રેડિટ અને ઓવરડ્રાફ્ટ	૫,૭૦,૦૦૦
મકાન (અત્યાસ સુધીનો રૂ.૨૦,૦૦૦ ઘસારો બાદ)	૧,૦૦,૦૦૦
સરકારી જામીનગીરી	૮,૦૦,૦૦૦
ચાલુ ખાતાં	૫,૦૦,૦૦૦
બચત ખાતાં	૨,૦૦,૦૦૦
બાંધી મુદતનાં ખાતાં	૧,૬૦,૦૦૦
પગાર (જનરલ મેનેજરના રૂ.૧૨,૦૦૦ સહિત)	૪૮,૦૦૦
કાનૂની ખર્ચાં	૮,૦૦૦
કેશ સર્ટિફિકેટ્સ	૪૦,૦૦૦
રિકરીંગ ડિપોઝીટ	૫૦,૦૦૦
ભાડું, વેરા, વીમો અને વીજળી	૪,૬૦૦
ડાયરેક્ટર ફી	૩,૬૦૦
સ્થાનિક સમિતિના સભ્યોનાં ભથ્થા	૨,૮૦૦
નફા-નુકશાન ખાતું (૧-૪-૨૦૧૮ની જમા બાકી)	૩૨,૦૦૦
ઓડિટરની ફી	૨,૦૦૦
શાખાના હવાલો (જમા)	૧૦,૦૦૦
રોકાણો અને વિરાણ પર વ્યાજ	૨,૩૦,૦૦૦
કમિશન અને દલાલી	૬૦,૦૦૦
તાર-ટપાલ	૪,૦૦૦
ટૂંકી મુદતે મળે તેવાં નાણાં	૬૦,૦૦૦
સોનું	૫૦,૦૦૦
ચૂકવેલ વ્યાજ	૮૪,૦૦૦
ખરીદેલ અને વટાવેલ હૂડી	૯૨,૦૦૦
ચાંદી	૨૦,૦૦૦
વચગાળાનું ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	૩૪,૦૦૦
ટૂંકા ગાળાની લોન	૧,૦૦,૦૦૦
વટાવ (જમા)	૩૦,૦૦૦

અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૮૦૦
ટેલિફોન ખર્ચ	૨,૦૦૦
ફર્નિચર	૧૬,૦૦૦
હાથ પર સ્ટેમ્પ	૨૦૦
મનિષ લિ.ના શેર (૨,૦૦૦ શેર દરેક રૂ.૧૦૦નો રૂ.૫૦ ભરપાઈ થયેલ)	૧,૦૦,૦૦૦
ગૌણ કંપનીના શેર	૧૦,૦૦૦
હાથ પર રોકડ	૪૦,૦૦૦
રોકડ-રિઝર્વ બેંકમાં	૩૬,૦૦૦
સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયામાં રોકડ	૧,૨૦,૦૦૦
બીજી બેંકોમાં રોકડ સિલક	૨,૦૦,૦૦૦
કમિશન અને દલાલી ચૂકવી	૧૪,૦૦૦
પરચૂરણ આવક	૨,૦૦૦
ચૂકવવા પાત્ર ડ્રાફ્ટ	૮,૦૦૦

નીચે આપેલી બીજી માહિતી પરથી તા.૩૧-૩-૨૦૧૯ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકશાન ખાતું તથા તે જ દિવસનું પાકું સરવૈયું ૧૯૪૯ના બેકિંગ રેગ્યુલેશન એક્ટ મુજબ તૈયાર કરો.

- (૧) તા.૩૧-૩-૨૦૧૯ના રોજ બેંકનું વટાવેલી હૂંડી અંગેનું વળતર રૂ.૪,૦૦૦નું હતું
- (૨) મકાન પર મૂ.કિ. પર ૫% ઘસારો કાપો. વર્ષ દરમિયાન રૂ.૪,૦૦૦નું ફર્નિચર ખરીદ્યું હતું. ફર્નિચરની શરૂની બાકી પર ૧૦% લેખે ઘસારો કાપો.
- (૩) શકમંદ લેણાં માટે રૂ.૧૦,૦૦૦ની જોગવાઈ કરવાની છે
- (૪) કરવેરા માટે રૂ.૪૦,૦૦૦ની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (૫) સરકારી જામીનગીરી ની બજાર કિંમત રૂ.૭,૮૦,૦૦૦ છે.
- (૬) વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ૮% લેખે જાહેર કરેલ છે.
- (૭) સ્વીકાર, વેચાણ શેરો અંગે ગ્રાહકો વતી સ્વીકારેલી જવાબદારી રૂ.૧,૦૦,૦૦૦ની છે.
- (૮) ધિરાણ પર વ્યાજ પૈકી રૂ.૧૦,૦૦૦નું વ્યાજ શકમંદ છે અને તે વ્યાજ ઉપલક ખાતે લઈ જવાનું છે.

અથવા

૧. ભૂમિકા સહકારી બેંક લિ.નું તા.૩૧-૩-૨૦૧૯ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૨)

ઉધાર બાકી	રૂ	જમા બાકી	રૂ
ડિરેક્ટર ફી	૧૦,૦૦૦	ભરપાઈ થયેલી મૂડી	૨૦,૦૦,૦૦૦
ઓડિટ ફી	૨,૦૦૦	નફા-નુકશાન ખાતું (૧-૪-૨૦૧૮)	૮૦,૦૦૦
ફર્નિચર	૭૫,૦૦૦	ચાલુ ખાતાંઓ	૬૮,૦૦,૦૦૦
તાર-ટપાલ ખર્ચ	૩,૦૦૦	બાંધી મુદતની થાપણો	૭૮,૦૦,૦૦૦
છપામણી અને સ્ટેશનરી	૭,૦૦૦	બચત ખાતાં	૫૨,૨૦,૦૦૦
ભાડું -કરવેરા	૧૭,૦૦૦	વ્યાજ અને વટાવ	૫૪,૨૦,૦૦૦
પ્રો.ફંડમાં ફાળો	૨૦,૦૦૦	કમિશન-હૂંડીયામણ	૨,૪૦,૦૦૦
પગાર	૧,૦૦,૦૦૦	રોકાણ અનામત ભંડોળ	૨,૭૦,૦૦૦

મકાન	૪,૦૦,૦૦૦	શાખાના હવાલાઓ	૮૦,૦૦૦
કાનૂની ખર્ચા	૩,૦૦૦	કાયદેસરનું અનામત ભંડોળ	૧,૩૦,૦૦૦
રોકડ હાથ પર અને રિઝર્વબેંકમાં	૧૮,૧૧,૫૦૦	અનામત ભંડોળ	૪,૦૦,૦૦૦
અન્ય બેંકમાં રોકડ	૨૪,૦૦,૦૦૦	આકસ્મિક ભંડોળ	૧,૦૦,૦૦૦
રોકાણો (પડતર કિંમતે)	૧૭,૦૦,૦૦૦	મુદત વીતી વ્યાજ અનામત	૩૨,૦૦૦
લોન, કેશ કેડિટ અને ઓવરડ્રાફ્ટ	૧,૪૦,૦૦,૦૦૦	ચૂકવવાનું બાકી વ્યાજ	૧૩,૦૦૦
વટાવેલી હૂંડીઓ	૨૮,૦૦,૦૦૦	નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ	૪,૦૦૦
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	૧,૦૦૦	મકાન-ફંડ	૨,૪૧,૦૦૦
હાથ પર ટિકિટો	૮૦૦	મળેલ ભાડું	૧૦,૩૦૦
મળવાનું બાકી વ્યાજ	૫,૦૦૦		
નોન-બેંકિંગ મિલકતો	૨,૦૦૦		
થાપણો પર વ્યાજ	૫૨,૦૨,૦૦૦		
અન્ય મિલકતો	૧,૫૦,૦૦૦		
ટૂંકી મુદતનાં અને માંગ પર મળે તેવા નાણા	૧,૪૧,૦૦૦		
	૨,૮૮,૫૦,૩૦૦		૨,૮૮,૫૦,૩૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) વટાવેલી હૂંડીઓ પર વળતર રૂ.૭,૫૦૦
- (૨) ગ્રાહકો વતી વસૂલાત માટેની હૂંડીઓ રૂ.૫૫,૦૦૦
- (૩) મકાન પર રૂ.૨૦,૦૦૦ અને ફર્નિચર પર ૫,૦૦૦ ઘસારાની જોગવાઈ કરો
- (૪) ચોખ્ખા નફાના ૨૫% કાયદેસર અનામત ખાતે અને ૨૧/૨% શિક્ષણ ફંદ ખાતે લઈ જવાના છે.
- (૫) ડિરેક્ટરોએ ૧૦% ડિવિડન્ડની ભલામણ કરી છે.

તા.૩૧-૩-૨૦૧૯ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના બેંકના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

૨. રામ લિ. એ શ્યામ લિ. પાસેથી એક ચંત્ર તા. ૧-૧-૨૦૧૦ ના રોજનાં રોજ ભાડા પટેથી ખરીદ્યું તેને લગતી વિગતો નીચે મુજબ છે.

ચંત્રની વાજબી કિંમત (?)

ભાડા પટાનો સમયગાળો - ૪ વર્ષ

લીઝ ભાડાની ચૂકવણી નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	રૂા.
૨૦૧૦	૧,૦૨,૫૦૦
૨૦૧૧	૫૨,૫૦૦
૨૦૧૨	૩૫,૦૦૦
૨૦૧૩	૨૭,૫૦૦

લીઝ ભાડુ વર્ષની શરૂઆતમાં ચૂકવવા પાત્ર છે.

(૧) ચાર વર્ષનાં આયુષ્યને અંતે ભંગાર કિંમત રૂા. ૧૦,૦૦૦

(૨) નાણાંકીય ચાર્જ વાર્ષિક ૧૪% લેખે ગણવામાં આવે છે.

(૩) લીઝ કરાર અંગે શ્યામ લિ. એ ચૂકવેલ ખર્ચ રૂા. ૧,૨૦૦

(૪) ચંત્ર પર વાર્ષિક ૩૦% લેખે ઘટતી જતી બાકીની રીતે ઘસારો ગણવામાં આવે છે.

(૧૧)

(પ) રામ લિ. ના ચોપડામાં ૩૧-૧૨-૨૦૧૨ નાં રોજ ચંત્રના ઘસારાની આમનોંધ નીચે મુજબ હતી :

ઘસારા ખાતે ઉ ૨૯,૪૦૦

તે ચંત્ર ખાતે ૨૯,૪૦૦

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી રામ લિ. નાં ચોપડામાં શ્યામ લિ. નું ખાતું અને નાંણાકીય ખર્ચ ખાતું બનાવો. શ્યામ લિ. ના ચોપડામાં પ્રથમ વર્ષની આમનોંધ લખો. તેમજ રામ લિ. ના નફા-નુકસાન ખાતું અને પાકા સરવૈયામાં અસર દર્શાવો.

અથવા

૨. જય લિમિટેડ પાસેથી વિજય લિમિટેડે તારીખ ૧-૪-૨૦૧૦ ના રોજ અકે મોટરગાડી ભાડાપટે લીધી તેની (૧૧) વિગતો નીચે મુજબ છે.

ચંત્રની વાજબી કિંમત (?)

ભાડા પટાનો સમયગાળો - ૪ વર્ષ

ચાર વર્ષના અંગે ભંગારકિંમત - શૂન્ય

નાણાકીય ખર્ચ વાર્ષિક - $\frac{1}{20}\%$

લીઝ કરાર અંગે જય લિમિટેડે ચૂકવેલ ખર્ચની રકમ રૂ. ૪૫,૪૫૦

લીઝ કરાર અંગે વિજય લિ. ચૂકવેલ ખર્ચની રકમ રૂ. ૬૩,૦૦૦

ઘસારો ૨૫% વાર્ષિક

લીઝ ભાડાની ચૂકવણી નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	રૂ.
૧-૪-૧૦	૧,૧૦,૯૦૦
૩૧-૩-૧૧	?
૩૧-૩-૧૨	૫,૧૬,૦૭૦
૩૧-૩-૧૩	૪,૯૪,૦૦૦
૩૧-૩-૧૪	૩,૬૩,૩૦૦

તા. ૩૧-૩-૧૧ નો નાણાકીય ખર્ચ રૂ. ૮૫,૪૦૦ તેમજ મિલકત પેટે ચૂકવેલ રકમ ૪,૫૪,૬૦૦ છે.

વિજયના ચોપડે તૈયાર કરો : પ્રથમ વર્ષની સહિત મોટરગાડી ખાતું

જય લિમિટેડનું ખાતું

નાણાકીય ખર્ચનું ખાતું

૩. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે)

૧. લોન અને ધિરાણની બેગવાઈ

૨. ભાડા પટ્ટાના પ્રકારો

૩. બિલ ઓફ લેડિંગ

૪. નિકાસ પ્રોત્સાહકો

૫. ભાડા પટ્ટાના લાભો

(૧૨)

જે. ઝેડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કોમર્સ કોલેજ અમરોલી, સુરત

આંતરિક કસોટી - ૨૦૨૦

એમ. કોમ. સેમેસ્ટર - ૪ (ગુ.મા.)

Financial & Management & Accountancy - XII

તારીખ : ૨૬/૦૨/૨૦૨૦

બેઠક નંબર : .....

સમય : ૧૧:૩૦ થી ૦૧:૦૦

કુલ ગુણ : ૩૫

પ્રશ્નનીચેની વિગતો પરથી મજૂરી કાર્યક્ષમતાને લગતા વિચલનો શોધો અને જરૂરી ખાતા તૈયાર કરો ૧ ..)૦૮(

: પ્રમાણિત કામદારો

વિભાગ અ કલાકો ૪ :@ રૂપ.૧૭ .

વિભાગ બ કલાકો ૮ :@ રૂ૧૫ .

ખરેખર લીધેલ કામદાર સમય :

વિભાગ અ કલાકો ૪૦૦,૧૦:@ રૂપ.૧૭ .

વિભાગ બ કલાકો ૦૦૦,૨૪ :@ ૧૫

: ખરેખર ઉત્પાદિત એકમો

વિભાગ અ ૬૦૦,૫ :

વિભાગ બ ૬૦૦,૫ :

અથવા

પ્રશ્ન ૧શાહિદ કપૂર લી. એક વસ્તુ બે તત્ત્વો અને ૫ નાં મિશ્રણથી બનાવે છેકંપનીની નીચેની માહિતીપરથી .

માલસામાનને લગતા વિચલનોની ગણતરી કરો.

(૦૮(

૧ બંને મિશ્રણનું કુલ પ્રમાણિત મિશ્રણ .૧,૫૦ ૦૦૦, Kg.નાં પ્રમાણમાં:૩ ,, અનુક્રમે રૂઅને રૂ ૩ .. ૨ નાં દરે

૧ બંને મિશ્રણનું ભેગું ખરેખર મિશ્રણ .૨,૩૦ ૦૦૦, Kg., ૮ના પ્રમાણમાં અનુક્રમે રૂપ.: ૪ અને રૂ નાં દરે ૩ .

૫ પ્રક્રિયામાં અનુમાનિત પ્રમાણિત સામાન્ય બગાડ .૩%

૧ ખરેખર ઉત્પાદન .૪,૨૦૦૦૦, Kg.

પ્રશ્ન ૨રણવીર કપૂરનીચેની વિગતો પરથી પ્રશ્નાર્થ ચિન્હવાળી વિગત શોધો

(૦૭)

વિગત

(અ) મજૂર

(બ) મજૂર

કલાકદીઠ પ્રમાણિત મજૂરી દર

રૂ૪૮ .

૬૦ .રૂ

ખરેખર કલાકદીઠ મજૂરી દર

રૂ ૬૦ .

૮૦ .રૂ

પ્રમાણિત કલાકો

૨૦૦

?

ખરેખર કલાકો

?

૨૮૦

મજૂરી દર વિચલન

?

?

મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન

?

(પ્રતિકુળ) ૧૨૦૦ .રૂ

મજૂરી પડતર વિચલન

?

?

બંને પ્રકારના મજૂરોનું ભેગું મજૂરી મિશ્રણ વિચલન રૂ .રૂતું (પ્રતિકુળ) ૧૮૦ .

અથવા

પ્રશ્ન રકરિશ્મા કપૂર લી.ની માહિતી નીચે મુજબ આપે છે.

(૦૭)

વિગત	બરેબર માહિતી
ઉત્પાદન અને વેચાણ	એકમો ૦૦૦,૧૮
વેચાણ	૦૦૦,૦૦,૧૪ .રૂ
સીધી માલસામગ્રી	૦૦૦,૬૮,૩ .રૂ
સીધી મજૂરી	રૂ૦૦૦,૨૪,૫ .
માલસામાન કિંમત વિચલન	રૂ(અનુકુળ) ૦૦૦,૨૪ .
માલસામાન વપરાશ વિચલન	રૂ(પ્રતિકુળ) ૦૦૦,૩૨ .
મજૂરી દર વિચલન	(અનુકુળ) ૦૦૦,૪ .રૂ
મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન	રૂ(અનુકુળ) ૦૦૦,૧૨ .
વેચાણ કિંમત વિચલન	(પ્રતિકુળ) ૦૦૦,૪૦ .રૂ

ગણતરી કરો એકમો માટે ૦૦૦,૧૮))

(૧ માલસામાનની કિંમત (

પ્રમાણિત મજૂરી પડતર (૨)

(૩પ્રમાણિત વેચાણ કિંમત (

પ્રશ્ન ૩ શ્રદ્ધા કપૂરલી નો એક એવા ૧૦ .રૂ .૩ ઇક્વિટી શેર ૦૦૦,૨૦,૫૦ પ્રીમિયમ %બહાર પડે છે જેની બાહેધરી .
દલાલોએ નીચે મુજબ આપી છે. (૧૦)

બાહેધરી દલાલનું નામ	જવાબદારી
સેઠ	૨,૫૬શેર ૦૦૦,
સુતરીયા	૨શેર ૦૦૦,૫૬,
સાવલિયા	૧શેર ૦૦૦,૨૮,

કંપનીને નિશ્ચિત બાયધરી તેમજ નિશાની વાળી અરજીઓ સહીત કુલ ૫ ઇક્વિટી શેર માટે અરજીઓ મળી ૦૦૦,૭૬,
હતી.આ ઉપરાંત બાહેધરી દલાલોની નિશ્ચિત જવાબદારી નીચે મુજબ હતી.

બાહેધરી દલાલનું નામ	નિશ્ચિત બાયધરીવાળી અરજીઓ	નિશાનીવાળી અરજીઓ
સેઠ	૩૨શેર ૦૦૦,	૧૬,૦૦૦૦ શેર
સુતરીયા	૧૬શેર ૦૦૦,	૧,૨૮,૦૦૦ શેર
સાવલિયા	૧૬શેર ૦૦૦,	૯૬શેર ૦૦૦,

કંપનીને નિશ્ચિત બાહેધરી અંગે કોઈ રકમ જમા આપવામાં આવતી નથીપ બાયધરી દલાલોને .% કમીશન ચૂકવવાનું છે.
દરેક બાયધરી દલાલનીવ્યક્તિગત જવાબદારી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો અને કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

પ્રશ્ન ૩ .કરીના કપૂર લીમીટેડ ડરિબેન્ચર્સ બહાર પાડે છે ૦૦૦,૦૦, .જેની બાહેધરી નીચે મુજબ છે. (૧૦)

અ ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૨૦,૧૯ :

બ ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૦૦,૮ :

ક ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૮૦,૪ :

આ બાહેધરી દલાલોની નિશ્ચિત બાહેધરી નીચે મુજબ છે :

અ ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૫૬,૨ :

બ ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૯૬ :

ક ડિબેન્ચર્સ ૦૦૦,૨૦,૩ :

નિશ્ચિત બાહેધરી સિવાય નિશાની સહીત ટડિબેન્યર્સનું ભરણું ભરાયું હતું ૦૦૦,૦૦,. નિશાની વાળીઅરજીઓ નીચે મુજબ હતી.

અ ડિબેન્યર્સ ૦૦૦,૨૦,૩ :

બ ,૬ :૪૦ડિબેન્યર્સ ૦૦૦,

ક ડિબેન્યર્સ ૦૦૦,૬૦,૧ :

દરેક બાહેધરી દલાલોની જવાબદારી નક્કી કરો.

પ્રશ્ન ટૂંક નોંધ લખો ૪ .(કોઈ પણ બે (

(૧૦)

1. રોકાણ પર વળતર પદ્ધતિનું મૂલ્યાંકન કરો.
2. વિકેન્દ્રિત નફા કેન્દ્રોની તરફેણ અને વિરુદ્ધની દલીલો આપો.
3. શેષ આવકનો ખ્યાલ
4. સમખરીદ શક્તિનો ખ્યાલ
5. ફેરબદલી કિંમત નક્કી કરવા માટેના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો

